

Podaljšanje NATO je cilj politike Herterja

Zaradi potekajoče dobe sedanje administracije ZDA zunanji ministri NATO na zasedanju v Parizu ne bodo sprejeli dokončnih sklepov.

WASHINGTON, D. C. — Danes odputuje državni tajnik Herter v spremstvu svojih ožjih sodelavcev na konferenco zunanjih ministrov NATO sil v Pariz. Krogi blizu državnemu tajništvu trdijo, da je cilj politike sedanje administracije podaljšanje NATO v neke vrste trajno zvezo med državami takozvane Atlantiske skupnosti. Ta zveza naj bi se notranje okrepila in časovno podaljšala vsaj na sto let namesto sedanjih 20.

Sedanje zasedanje v Parizu je velike važnosti z ozirom na predloge za preureditev in razširitev Severno - atlantske obrambne zveze (NATO). Združene države bodo zastopane na njem po državnem tajniku Herterju in njegovih glavnih sodelavcih, vendar njihova navzočnost ne bo mogla vezati nove administracije. Zaradi tega sedanje zasedanje ne bo moglo dokončno sklepati o preureditvi cele zveze, to bo možno šele, ko bo z 20. januarjem prevzela v odstopu Združenih držav nova administracija.

Nov uspeh ZDA v vesolju

VANDERBERG LET. OPO-RISCE, Calif. — V soboto se je letalstvu posrečilo prestreči 300 funtov težko kapsulo z vrsto aparatov in živega človeškega tkiva, ki je krožila tri dni okoli Zemlje v umetni luni Razkrivač XVIII.

To je četrtič, da se je posrečilo kapsulo rešiti s poti po vesoljstvu. Podatki, ki so na ta način prišli v roke ameriških strokovnjakov, ne bodo samo koristni v pogledu priprav za človekovo pot v vesolje, ampak tudi za narodno obrambo. Razkrivač XVIII. je krožil okoli Zemlje v smeri obeh tečajev in je ponovno pre-fotografiral ozemlje pod seboj — tudi Sovjetsko zvezo.

Vietnam ni več misijonsko področje

VATIKAN. — Sv. Oče je razdelil katoličane v Vietnamu na tri nadškofije, ki imajo svoje sedeže v Hanoi-ju, Saigonu in mestu Hue. Nadškofije so potem razdeljene na vsega skupaj 17 škofij. Posamezne škofije so sicer velike po prostoru, toda majhne po številu vernikov.

Značilno je, da je sv. Oče postavil nadškofijo tudi v severnem delu dežele, ki je trenutno pod komunistično diktaturo. Vse nove škofijske stolice so obenem s svojim rojstvom dobile tudi svoje prve škofove.

COLD WAVE

Vremenski prerok pravi:

Naletavanje snega, vetrovno in hladno. Najvišja temperatura 20, najnižja 12.

Novi grobovi

Frank Ivančič
V soboto popoldne je umrl na svojem domu na 1241 E. 61 St. Frank Ivančič, p. d. Jerkov, star 78 let. Doma je bil iz vasi Huje, fara Hrušica, Slovensko Primorje, od koder je prišel v Ameriko leta 1905. Zadnjih 13 let in pol je bil upokojen, prej pa je delal dolga leta pri American Steel & Wire Co. Zena Julija mu je umrla decembra 1957, hči Martha pa marca 1956. Bil je član Društva sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ, Slovenec št. 1 SDZ, Lunder-Adamič št. 28 SN-PJ in Carniola Tent št. 1288 TM. Tukaj zapuščala otroke: Julijo Pirc, Franka, Rose Sterbank, Frances Forsythe, Helen Novinc, Stanleya, Raymonda, Lillian Ribarich in Richarda in 23 vnukov, v stari domovini pa sestri Ano Robič in Terezijo Butinar. Pogreb bo v sredo jutraj ob devetih iz Zakrajškovega pogrebn. zavoda v cerkev sv. Vida, nato na pokopališče Kalvarija.

John Accetto

Po kratki bolezni je preminul v St. Alexis bolnici John Accetto, star 70 let, stanujoč na 826 E. 140 St. Bil je vdovec, soproga Theresa je umrla leta 1956. Tukaj zapuščala nečaka Franka Srakar, nečakinji Alice Laurich in Frances Marmolt, svaka Johna Postotnik, svakinjo Katherine Homar in Julio Urankar in druge sorodnike. Rojen je bil v Ljubljani, kjer zapuščala sestri Ursulo in Mary, brata Valentin in Franka. V Ameriki je bil 48 let. Bil je član Društva Blejsko jezero št. 27 SDZ. Bil je vpokojen zadnjih 5 let, prej je bil zaposlen 14 let v Foore Burt Co. Pogreb bo jutri zjutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in Sinovi pogrebn. zavoda na 453 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato na Kalvarijo.

Gregory Modrick

V soboto je umrl v Marymount bolnišnici 71 let stari Gregory Modrick z 10505 South Highland Ave., Garfield Hts., doma na Hrvaškem, od koder je prišel pred 55 leti. Pokojni je bil član Društva Zrinjski-Frankopan št. 403 HBZ. Bil je nadzornik pri Združenih hrvaških društvih na St. Clair Ave. in vodja tamburaškega zbora. Do vpokojitve l. 1954 je bil zaposlen pri American Steel & Wire Co. Zapustil je snaho Ano ter vnuka Daniela in Gregorja. Pogreb bo jutri zjutraj ob 8:15 iz L. Ferfolia pogrebn. zavoda v cerkev sv. Terezije na Granger

Nevarnost pokolja v Kongu delno minula!

Odločni nastop ZN je preprečil pokol belcev v Stanleyvillu. — Lumumba še vedno v ječi. — Kompromisna resolucija v Varnostnem svetu.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Diktator Vzhodne pokrajine z glavnim mestom Stanleyville Bernard Salumu, zagrižen pristaš Lumumbe, je opustil svojo grožnjo, da bo dal obglaviti vse Belgijce, če ne bo izpuščen bivši predsednik vlade Lumumba. Za to se je odločil šele, ko mu je poveljstvo čet ZN v Stanleyvillu povedalo jasno, da takega pokolja ne bo mirno gledalo.

Salumu je bil ožji sodelavec Lumumba v času njegove vlade, je prepričan, v Moskvi šolan komunist. Z grožnjo o pokolju Belgijcev je upal doseči osvoboditev Lumumbe. Namerano je trenutno opustil zaradi odločnega odpora Združenih narodov, toda poznavalci razmer svare, da nevarnost še ni mimo.

V celi Vzhodni pokrajini živijo kakih 2.000 belcev, od tega dober del misijonarjev, v mestu Stanleyvillu jih je od tega nekako polovica. Okoli sto belcev, ki so se čutili posebno v nevarnosti, se je zateklo pod varstvo čet ZN, ki imajo v Stanleyvillu močno posadko, sestavljeno iz Abesincev.

Lumumba še vedno v ječi

Kljub vsem zahtevam Sovjetije in njenih zaveznikov kongoška vlada ni popustila. Lumumba je ostal v ječi in čakal na sodbo. Vlada Kasavubuja in Mobutuja se ni ustrašila niti grožnje Salumuja, da bo dal obglaviti vse prijete Belgijce.

Lumumba je zaprt v Thysvillu, kakih 80 milj od prestolnice, na ozemlju, ki je trdno v rokah Mobutuja.

Razprava v Varnostnem svetu

Varnostni svet je na sovjetsko zahtevo ponovno koncem tedna razpravljal o Kongu. Predloženi sta mu bili dve resoluciji. Sovjetska zahteva takojšnjo izpustitev Lumumbe, razorožitev Mobutujevih čet in odhod vseh Belgijcev iz dežele, resolucija, ki so jo

Rd. ob devetih, nato na Kalvarijo.

Iz slov. naselbin

ROCHESTER, N.Y. — V soboto, se bosta v cerkvi sv. Michaela poročila gđe. Marija Pavlicek s 24 Conkey Ave. in g. Anton Jug s 54 Conkey Ave. Iskrene častitke in obilo sreče na skupni življenjski poti!

MIAMI, Fla. — Tu je umrl 66 let stari rojak Louis Nagode, doma v Vrha pri Sv. Treh kraljih na Notranjskem. Zapustil je ženo Mary, roj. Strajner, iz Medvedjeka v fari Sv. Vid na Dol., sina Louisa J. Henrya, hčer Elsie in brata Martina.

Tovariši dajejo posojila

WASHINGTON, D.C. — Komaj so kitajski komunisti oznanili, da so dali Kubi \$60.000.000 posojila, že so se oglasili ruski komunisti. Objavili so, da bodo financirali v Egiptu nad sto novih podjetij, industrijskih in poljedelskih. Koliko bo to znašalo v dolarjih, še niso povedali.

V obeh slučajih niso povedali nobenih važnih podrobnosti, kakšni bodo odplačilni obroki, kdaj se bodo začeli itd. Komunisti najbrže mislijo, da je ves svet prepričan, da je Amerika že na koncu s svojim podpiranjem, in da je radi tega treba delati propagando s svojimi posojili ne morda v Evropi ali Ameriki, ampak pri gospodarsko zastojalih nevtarcih v Aziji in Afriki.

Ako to mislijo, živijo v napačni veri, kot so že velikokrat.

predložile zahodne sile, se zavzema za preprečitev vsakega nasilja in za spoštovanje človeških pravic.

Sovjetska resolucija nima izgledov, da bi dobila večino, zahodna resolucija bo pa Sovjetija brez dvoma vetirala. V tem slučaju bo prišlo celotno vprašanje Konga pred glavno skupščino.

Zastopnik Ceylona je izdelal nekako kompromisno resolucijo, ki zahteva izpustitev vseh članov parlamenta, tudi Lumumbe, sklicanje sestanka političnih vodnikov dežele in parlamenta ter razorožitev "privatnih" armad. Med te je šteta tudi domača vojska pod poveljstvom polk. Mobutuja.

Zelo malo verjetnosti je, da bodo zahodne sile glasovale za to resolucijo v sedanji obliki.

DE GAULLOV OBISK ZNAK ZA NEMIRE IN IZGREDE

Obisk predsednika De Gaulla v Alžiriji je sprožil vrsto nemirov in izgredev v raznih predelih. Demonstrirajo in razgrajajo muslimanski domačini kot francoski kolonisti. De Gaulle se trudi v prvi vrsti za simpatije muslimanov, zato se ogiblje velikih mest, kjer je središče evropskih priselencev. — V spopadih je bilo okoli 800 ranjenih, 65 mrtvih.

ALZIR, Alžirija. — Komaj je predsednik francoske republike dobro stopil na alžirska tla, že je prišlo do ostrih demonstracij v Alžiru, Oranu in drugih večjih mestih dežele. Francoski kolonisti, katerih dober del je v deželi dva ali celo tri rodove, protestirajo proti De Gaullovemu načrtu neodvisne Alžirije, v kateri bi naj imeli muslimanski domačini enake pravice kot oni. Zavedajo se, da bi bili v tem slučaju izročeni njim na milost in nemilost, ker predstavljajo muslimani veliko večino. V samem Alžiru, glavnem mestu dežele, je prišlo do hudih demonstracij francoskih kolonistov, ki zahtevajo, naj Alžirija ostane francoska, in islamskih domačinov, ki hočejo neodvisno Alžirijo. Obe skupini sta se spoprijeli s policijo in med seboj. V soboto so oblasti morale poslati na ulice vojaštvo v oklopnih vozilih. Skupno je bilo ranjenih preko 800 oseb, med njimi večje število policije. Včeraj so se nemiri ponovili v še večjem obsegu. Vojaštvo je v Alžiru streljalo na razdivjano islamsko množico. O teh spopadih je bilo najmanj 65 mrtvih.

Med tem ko je De Gaulle govoril nedaleč od mesta skupini francoskih oficirjev je prišlo v mestu do bitke med muslimani in francoskimi kolonisti.

Iz muslimanskega dela mesta je pridrla kakih 3.000 demonstrantov, ki so zažigali gasolinske postaje, razbijali izložbena okna trgovin in rezali gume na parkiranih avtomobilih. Drli so po sredi mesta in kričali "Alžirija je alžirska." Francoski kolonisti so metali z oken svojih hiš na nje vse, kar so imeli pri rokah, nato pa se sprijeli z njimi na cesti. Policija in vojaštvo sta podivjane demonstrante razgnala s solzivnimi bombami in odločnim nastopom.

Drugi val muslimanov je udaril proti evropskemu delu mesta iz revnih predmestnih barak. Napravil je prav tako precejšnjo materialno škodo, predno se ga je policiji in vojaštvu posrečilo zaustaviti in razgnati.

Po uradnih cenitvah je bilo v petek in soboto ranjenih skupno okoli 400 policistov, 11 od njih jih je moralo ostati v bolnišnici. Še več je bilo ranjenih med demonstranti. Trdijo, da je nastop domači-

Iz Clevelanda in okolice

Letna seja — Društvo Danica št. 11 SDZ ima jutri ob sedmih zv. v SND na St. Clair Ave., soba št. 3 v starem posloppju, svojo redno mesečno in letno sejo.

Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ ima v sredo, 14. dec., ob pol osmih zvečer v Slov. domu na Holmes Ave. letno sejo.

Častiljiva starost — Včeraj je dopolnil 97 let rojak Mathias Juracic, 1169 E. 58 St., ki je kljub visoki starosti še vedno trden in vesel. Vsak dan pride v naš urad po Ameriško domovino in jo rad čita. Zelimu mu, da bi v zdravju in veselju dočakal svojo stoletnico!

Zadušnica — V sredo ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Francka Hočevar ob 20. obletnici smrti.

Letna seja — Podr. št. 25 SZZ ima nocoj ob sedmih v šoli sv. Vida letno sejo. Po seji bo zabava.

Podr. št. 10 SZZ ima jutri zv. ob sedmih letno sejo v Slov. domu na Holmes Ave.

Plutovina

Hrast plutovec dočaka od 300 do 500 let. Vsakih deset let ga lahko obrežejo. Najboljša plutovina je, ko je drevo staro od 40 do 50 let.

Zadnje vesti

ALZIR, Alžirija. — Predsednik francoske republike De Gaulle se je odločil zaradi krvavih nemirov in spopadov med domačimi in vojaštvom vrniti domov že jutri, torej dan prej, kot je bilo prvotno določeno.

HAVANA, Kuba. — Včeraj je neko letalo med poletom visoko nad mestom odmetavalo letake, ki ostro napadajo Castrovo vlado in pozivajo k uporu proti njej.

BUENOS AIRES, Ark. — Pri avtomobilskih tekmah za Grand Prix je bilo tekom treh nesreč večeraj tukaj skupno najmanj 14 oseb mrtvih, okoli 40 pa ranjenih.

BUENOS AIRES, Arg. — Neko domače potniško letalo je bilo eksplodiralo, pri čemer je bilo vseh 32 oseb na krovu mrtvih.

VIENTIANE, Laos. — Princ Souvanna Phouma je pretekli petek pobegnil iz glavnega mesta, ko je izgubil oporo vojaštva. Phouma je po uporu 9. avgusta sestavil nevtralistično vlado in se prizadeval za pomiritev med levničarji in desničarji. Ko je videl, da iz njegovih naporov ne bo nič, je pobegnil v sosednjo Kambodžo. Nova vlada je pod popolnim vplivom komunističnega Petet Lao.

TUNIS, Tun. — Ferhat Abbas, predsednik uporniške alžirske vlade je zavrnil De Gaullov načrt o "neodvisni" Alžiriji in zahteva ljudsko glasovanje pod nadzorstvom Združenih narodov.

la v Alžiriji do kakih večjih nemirov v Franciji, se je izkazala ob odločnem nastopu oblasti neutemeljena. Povsod vladata red in mir, pa vendar tudi neko pričakovanje in napetost.

Združeni narodi in Kongo: Podgane zapuščajo barko!

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Akcija Združenih narodov v Kongu je zagazila v še hujšo krizo kot kongoška republika sama. ZN imajo tam okoli 20.000 svojih vojakov, ki pa niso zmeraj pripravljene ubogati vojaške komandante ZN. Obenem morajo pogosto bolj paziti na svojo lastno varnost kot na mir in red v Kongu. So namreč v večnih prepirih s četami sedanjega predsednika Kasavubuja in njegovega poveljnika Mobutuja. ZN imajo tam tudi 579 civilnih uradnikov vseh vrst, ki se brez svoje krivde ne morejo znajti v kongoški zmešnjavi in so stalno navezani na varnostne straže ZN, ker jim domačini kažejo svoje antipatije tudi z napadi na ulicah in v javnih

prostorih. Povrhu ZN nimajo denarja, da bi plačevali po 1. januarju vso to družbo.

Ni nič čudnega, da so posamezne članice ZN začele odtegoti svoje sodelovanje v akcijah ZN v Kongu. Svoje čete in osobe sta umaknila Egipt in Ceylon, njima je sledil Tito, ki je odpoklical svojih 21 junakov. Četa ni ravno velika, zato pa je Beograd smatral za potrebno, da utemelji svoj korak z dolgo diplomatsko noto, ki je spisana tako, kot bi jo Tito naročil iz Moskve. Nota namreč trdi, da Jugoslavija noče nositi odgovornosti za to, kar se sedaj dogaja v Kongu. Čete ZN naj bi po Titovi trditvi pomagale zatreti ljudski upor proti tuji intervenciji. Nota ob-

soja "protiustavni in uzurpatorski režim" Mobutuja in zahteva takojšnjo osvoboditev Lumumbe, "poglavarja centralne vlade." Zastopnik jugoslovske delegacije pri ZN je še dodal, da si njegova vlada pridržuje pravico, da "bo zahtevala materialno odškodnino" za delo 21 članov letalske posadke.

Da povdari važnost svoje note, je Tito napisal še posebnega pisma svojim prijateljem po Aziji in Afriki in jim razodel svojo skrb nad politiko ZN v Kongu.

V krogih ZN pričakujejo, da bosta svoje čete odpoklicala tudi Nkrumah iz Gane in Sukarno iz Indonezije.

Ni pa obupala nad politiko ZN Irska, ni med "podgana-

mi, ki zapuščajo barko." Ravno narobe. Irski ministrski predsednik je prošil parlament za dovoljenje, da sme irsko armado spremeniti v mednarodno policijsko silo, ki bo zmeraj ZN na razpolago, kjer bo nastopila sila. Irski niso ravno navdušeni za to idejo, vendar so toliko trezni, da vidijo, da je taka žrtev njihove domovine potrebna. Zavedajo se namreč, da je Irska najbrže edina evropska država, ki je v Afriki in Aziji dobro zapisana. Ko se je svoj čas junaško borila za svojo svobodo proti Angliji, so jo občudovale in z njo simpatizirale vse kolonije po vsem svetu, ne samo angleške. Spomin na te simpatije še ni ugasnil v Aziji in Afriki.

Policija nastopa tudi v Franciji

PARIZ, Fr. — Policija je prišla v raznih delih dežele kakih 80 zagriženih desničarjev in podpornikov francoskih kolonistov v Alžiriji. Bojazen, da bi prišlo tekom šestdnevnega obiska De Gaul-

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Dobovec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$3.90 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 238 Mon., Dec. 12, 1960

Prepiri med republikanskimi voditelji

Odkar je republikanska stranka skoraj brez vsake pomoči od strani predsednika Eisenhowerja dobila pri zadnjih volitvah nad 34 milijonov glasov in le malo zaostaja za demokrate, so republikanski voditelji postali zelo samozavestni. Ne smatrajo se več za običajno politično manjšino, pravijo, da so 50:50 proti demokratu, kar je tudi res. Ne ozirajo se na izredne okoliščine, ki so jim pomagale do takega uspeha, so prepričani, da se bodo podobne našle pri vsakih volitvah.

Naravno je, da si vsak republikanski politik želi, da vodi na pol zmagovito stranko. Taki apetiti so se zaenkrat pokazali pri treh republikancih: podpredsedniku Nixonu, newyorškem guvernerju Rockefellerju in senatorju Goldwaterju.

Spor je zaenkrat izbruhnil med Nixonom in Rockefellerjem. Prvzaprav sta bila vsaj navidezno složna samo za časa volivnega boja, takoj po volitvah se je čutilo, da bosta zopet postala kmalu vsaj tekmeča, ako že ne kaj več. Spor je nastal v vprašanju, kdo naj sedaj vodi republikansko stranko. Po običaju bi jo moral propal republikanski kandidat za predsednika Nixon, saj ima naslov "titularnega predsednika" stranke. Rockefeller pa pravi, da je dejanski voditelj stranke tisti republikanec, ki je dejansko vodil volivni boj in to je senator Morton. V republikanskih vrstah je to stališče napravilo precejšnjo zmedo. Sam Eisenhower je ob priliki nekega kosila, ki ga je pripravil republikanskim veljakom, skušal pomiriti oba tekmeča, toda poskus se mu je ponesrečil.

Spor ima že praktične posledice; Rockefeller je rekel, da bo l. 1962 zopet kandidiral za newyorškega guvernerja. Ako bo zmagal, bo l. 1964 voditelj republikanske delegacije na konvenciji. Kot tak bo imel mogočno besedo, kot jo je imel tudi letos. Kaj naj napravi Nixon? Nekateri mu svetujejo, naj se potegne za mesto guvernerja v Kaliforniji. Ako bo zmagal, bo imel kalifornijsko republikansko delegacijo v svojih rokah in bo pomenil na konvenciji toliko kot Rockefeller. Oba se bosta seveda potegovala za kandidaturu za predsednika. Nixon še noče ugrizniti v to jabolko. Najbrže mu je pred očmi politična usoda bivšega republikanskega veljaka Knowlanda; odpovedal se je l. 1958 senatorskemu položaju, kandidiral za guvernerja v Kaliforniji z očitnim namenom, da se potegne l. 1960 za mesto republikanskega kandidata za predsednika. Pogorel je pri volitvah in pokopal svojo politično bodočnost.

Tretji republikanec, ki bi rad vodil stranko, je senator Goldwater. Je dosleden konservativec, oboževatelj kapitalizma stare vrste, ki ga zagovarja pod zaveso "svobodne inicijative" in v tem pogledu nasprotuje precej bolj premožnemu Rockefellerju, ki je vnet za socialno zakonodajo v sifotkem smislu te besede. Goldwater pravi, da mora stranka zopet postaviti svoj političen program na samostojno podlagi in ne capljati za demokrate. Ne boji se prav nič očitka, da je desničar, reakcionarec in konservativec. Pravi, da mu je svoboda več kot razni levičarski politični programi, ki nanje obešajo svojo politično usodo sodobni demokrate. Za vodstvo stranke se zaenkrat vsaj formalno ne poteguje, lahko pa trdi, da ima za seboj vso staro republikansko gardo.

Zanimivo bo, kaj bodo na te prepire rekli republikanski senatorji in kongresniki. Njihova voditeja senator Dirksen in kongresnik Halleck zaenkrat še molčita. Spomladi bosta pa morala z besedo na dan in takrat se bo videlo, kdo ima več besede v republikanski stranki, gornji trije tekmeči, ali kdo drugi.

Nabirke za domovino

Tekom zadnjih let je prišlo v navado, da rojaki iz istih krajev v domovini nabirajo med nami v Združenih državah in v Kanadi darove za cerkve češ, da bodo sicer propadle. Misel sama na sebi je gotovo dobra in kaže našo navezanost na rojstni kraj in domačo cerkev.

Težave nastanejo, ko se zbirke začno. Rojaki so raztreseni po vsej širni Ameriki in Kanadi. Dostikrat drug za drugega niti ne vedo in prosijo, naj bodo prošnje objavljene v listu. Dogodilo se je, da so za eno in isto cerkev nabirali po večkrat. Ko se je nekdo vrnil z obiska doma, je začel pripovedovati o tamkajšnji stiski, nabral na hitro roko nekaj in poslal domov. Tisti, ki za to nabirko niso zvedeli o pravem času, niso hoteli zaostati češ, kaj si bodo o meni tam mislili, in so začeli novo nabirko.

Da bi take ponovitve preprečili in otežkočili zlorabe nabirk, smo že pred nekaj leti objavili, da bodo objavljene samo one prošnje, na katerih bodo podpisani vsaj trije rojaki in rojakinje, ki skupno vodijo nabirko.

Objavljali smo prošnje, objavljali nato zahvale darovalcem z dolgimi vrstami imen. Organizatorji nabirk so trdili, da je to nujno potrebno, če hočejo uspeli. Ko vidijo rojaki

imena svojih sovaščanov in sofaranov objavljena v časopisu, se skoraj redno odzovejo prošnji, da ne bi v očeh ožjih rojakov veljali za skope in da ne bi morda kdo v domači fari v Slovenijo povpraševal, kje pa je ta in ta? Ali ni tudi oni v Ameriki?

V zadnjem času smo bili opozorjeni, da objavljanje imen in nabrane vsote za one, ki jim je nabirka namenjena, ni posebno ugodno. Davčne oblasti smatrajo "darilo" iz Amerike za dohodek, ki ga je treba obdavčiti in del dolarjev, ki smo jih tu nabrali, gre v Titovo blagajno. Titovske oblasti zaslišujejo prejemnike nabirk o zvezah, ki jih imajo z darovalci tostran morja in gledajo natančno, da pride denar v domovino po redni poti. Če ga bi kak obiskovalec sam izročil ob priložnosti obiska doma, oblasti lahko prizadetega duhovnika vsak čas primejo, kam je denar spravil, če ga ni zamenjal v državni banki!

Na temelju teh podatkov se nam zdi potrebno v bodoče objave imen in vsot odkloniti. Poudarjajo, da delamo to, na prošnjo z domovine!

Mnenja in vesti

iz Železnega okrožja

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Amerikanci čunu s komunizmom, pred katerim so vsa verstva v nevarnosti. To svari protestantske kroge, da so nekoliko znosnejši napram katolištvu, a samo radi tega. Ni jim pa prav, da kak katoličan sedi na vrhu našega političnega gibanja ali življenja.

Tako je in taka je podoba teh razmer med nami. Čas pa je in zdrav razum razodeva, da če kdaj, je zdaj potrebno, da kristjani vseh vrst več in bolj sodelujejo med seboj proti skupnemu nasprotniku.

* TOZBA RADI NEPOSTE-NEGA IZKORISČEVANJA. — V Minneapolisu so objavili vest, da je znani zavod "Sister Elizabeth Kenny Foundation" po svojem odvetniku vložil tožbo za dva milijona dolarjev v Hennepin okrajnem sodišču proti dvema illinoškima korporacijama in štirim Chicažani.

Obtoženi, pravi vest, da so vodili tekmo zadnjih let kampanje za zbirko za ustanovitev imenovane ustanove, katera si je nadelo nalogo preiskavanja in zdravljenja nesrečnih po polio boleznih prizadetih žrtev. Vest pravi, da se je zbralo potom razne reklame, največ potom pošte in po drugih virih od strani javnih prispevkov okrog \$20,000,000. Odvetnik, ki je vložil tožbo, navaja, da so obtoženci zaračunali za stroške in delo v zadevi preko \$12,000,000. To je 60% od vsega.

Odvetnik Mondale v svoji tožbi navaja, da so obtoženci posluževali tudi podkupnin, raznih posojil in drugih nepoštenih činov, s katerim vsem so "ofražali" zavod, kakor zgoraj navedeno.

Tako je, pri takem plemenitem cilju, kakor je imenovana ustanova, ko gre za pomoč takim žrtvam, ki so prizadete in ki še bodo, po polio, boleznih, pa se ne morejo vzdržati pohlepa po izkoriščevanju. Upajmo, da bodo oblasti v tem slučaju primerno obravnavale z onimi, ki so v tej zadevi krivi.

* "PREROKI" IN "PREROKOVANJA". — Neki rek pravi, da se tudi prerokom rado unese. To se je uresničilo vsem onim prerokom, ki so s tako gotovostjo prerokovali zmago republikanskemu kandidatu Nixonu. Razen par vodilnih ameriških meščanskih listov po Ameriki, so vsi pripravljali in zraven z vso gotovostjo napovedovali zmago Nixonu. Tudi radio postaje in televizijske postaje so bile vidno bolj naklonjene republikancem, kakor pa demokratu. Zraven vsega je imel republikanski kandidat tudi vse druge prilike in ugodnosti, ki so se dale izkoristiti v njegov prid. Saj je samo v federalnih službah blizu, če ne še več, kakor tri milijone ljudi, kateri so bili več ali manj nekako privedeni k sodelovanju za zmago stare garde. Dalje še sedemdesetletni Ike je zadnji teden pred volitvami stopil v volilno borbo in v svojih govorih na vse viže

hvalil program republikanske stranke in povečeval skušnje svojega učenca Nixonu. Vse tja do volitev je izgledalo, da mladi mož senator Kennedy (ki izgleda kar nekam mladoleten), bo imel malo sreče v volitvah. A volilni dan in zaključek volitev je pokazal drugače. Kaj je pokazal?

Volilni dan je pokazal, da ljudje v teh novih časih več in bolj mislijo s svojimi lastnimi glavami, kakor pa v prejšnjih časih. Ne vzamejo več vse za resnico in dobro blago, kar se jim ponuja in servira v kričavi reklami v tisku, po radiu in televiziji. Svojo lastno "televizijo", to je svojim očem, pa svojemu razumu, verjamejo bolj in potem delajo o vsem lastne zaključke in po istih volijo. To zdaj lahko vidijo na vodilnih vodstvih marsikje.

Moj znanec in prijatelj gori na Chisholmu, mi je zadnje nedeljo glede volitev, ko sem ga vprašal, kaj si o istih misli, takole odgovoril in po svoje pojasnil:

"Kaj si mislim o volitvah, bi rad vedel? Mislim, da je kar prav, da se je zgodilo, kakor se je. Spremembe so potrebne vsepovsod. V vsaki kuhinji in hiši je od časa do časa potrebna nova metla. Tudi gospodarje je treba menjati. Ko se gospodar postara in začne pešati, odda posestvo čez ta mlademu. Tako nekako gre, odkar stoji svet. Mi Amerikanci smo pa z zadnjimi volitvami dali čez našo Ameriko "ta mlademu" Janezu F. Kennedy-u. Boš videl, ta naš mladi "Janez" bo kar fejest fant in fejest predsednik. Le nič se ne boj! Zdaj smo v času, ko "Janez" prihajajo do neke veljave! V Rimu imajo papeža "Janeza" — mi v Ameriki imamo pa predsednika "Janeza". Jaz upam, ker sem tudi jaz sam "Janez", da bomo postali "Janezi" bolj ugledni v svetu, kakor pa smo bili doslej. Bog živi vse dobre in poštene "Janeze" in dobro in bolje na svetu! Tako mislim jaz!" se mi je odrezal prijatelj na Chisholmu.

Bog daj, da bi imel prav!

* PAR DROBTIN O TEM IN ONEM:

— Odkod je dobila država "Wyoming" svoje ime? — Beseda ali ime "Wyoming" izvira iz indijanskega jezika, ki ga govore Indijanci Algonquin rodu in pomeni: "Na veliki planjavi".

— Od kdaj peko ljudje kruh in od kdaj datirajo na svetu pekarne? — Zgodovinski zapiski, ki govore o tem, pravijo, da so ljudje pekli iz testa neke kruhe že kakih 1100 let pred Kristusom. Kitajci so obratovali neke trgovske pekarne okrog 600 do 700 let pred Kristusom.

— Katera republika je najmanjša in zraven najstarejša na svetu? — To je država San Marino, ki ima komaj le 38 kv. milj zemeljske površine, a je bila proglašena za neodvisno samostojno državo še leta 1631.

IZ NAŠIH VRST

North Chicago, Ill. — V veliko veselje mi je Ameriška Domovina, posebno kolona monsignorja Omana. Upam, da bo s pisanjem nadaljeval v veliko radost naših starejših ljudi. Ni potrebno, da bi Vam povedala, kako težko čakam vsake posamezne številke. Vaša naročnica,

Mrs. Agnes Ivanetich.

Wilmington, Del. — Priloženo Vam pošiljam letoletno naročnino. Res bi mi bilo dolgčas brez tega našega priljubljenega lista. Lepo se zahvaljujem za obvestilo in Vas lepo pozdravljam,

Steve Ferenc.

Bridgeport, Conn. — Spoštovani urednik! Pošiljam Vam letoletno naročnino in se Vam ob-

ČE VERJAMETE AL PA NE!

Na željo večjega števila starejših čitateljev lista ponatiskujemo del sestavkov pok. urednika J. Debeveca. — Ured.

Bi eno povedal, kako dobri gospodarji da so Meniševci. Takih jih ni bilo. Kaj vem, če so še dandanašnji, ampak njega dni so bili. Kar vzemimo starega Grmka za zgled, pa boste videli, kaj se to pravi. Dva cela grunta je pogljal, pa je bil, predno je umrl, kar na dobrih nogah tako, da je imel njegov sin (ki je doma imel) spet dva grunta. To se reče, da je gledal na gospodarstvo.

Kako je gledal na gospodarstvo je bil nepobiten zgled Kotonikov Matevž. Saj jaz ga nisem poznal, samo slišal sem o njem in se mi zdi vreden, da ga tukajle postavim na prvo mesto.

Primerilo se je, da mu je krava crnila. Mlade detelje se je bila našla in je niso o pravem času pregledali, da bi ji odleglo. Vlegla se je, močno sopla in po njej je bilo. Matevž je tarnal in tožil, da nikoli tega. Kdo ne bi, vas vprašam, če mu crkne najlepša krava. Ves potr je bil in žalosten.

Ampak kadar koga ena nesreča potiplje, ga še druga. Nikoli ne pride v vas samo ena. Tudi pri Matevžu je bilo tako. Osem dni zatem mu je umrla žena. Morda bi kdo mislil, da bo zdaj Matevž tulil in se skliceval nad veliko krivico, ki se mu godi na tem svetu in kaj da je storil, da ga tako tiplje. Pa ni, ne tako kot za kravo. V nekaj dneh potem, ko je ženo pokopal, je bil že pri Bonaču in je veselo prepeval in popival, če si ga spomnil na rajno ženo, ampak takoj je bil ves v solzah, če si ga spomnil na kravo.

Meniševski gospodarji so mu očitali, da ima zakrknjeno srce in da se obnaša kot nihče, ko vriska in poje, če ga kdo spomni na ženo, pa tarna in pretaka bridke solze, če nanese pogovor na kravo. Blažonova Mica je odločila, da ne more biti drugače, kot da je Matevž obseden od same hudobe, ki je tak.

Matevžu je bilo nazadnje to odveč, pa je neke nedelje večer pri Bonaču razložil, ko se je dodobra raznel, Meniševcem svoje občutke do žene in do krave. Takole je dejal:

enem prav pristrčno zahvaljujem za redno pošiljanje z željo, da bi slovenski list še nadalje redno prihajal v mojo hišo. Vsem skupaj želim vesele božične praznike in srečno ter blagoslovljeno novo leto. Spoštovanjem!

Justina Roudi.

Kapuskasig, Ont. — Pošiljam Vam ponovno naročnino za leto 1961 za Ameriško Domovino, katero zelo rad čitam. Pozdrav vsem skupaj,

Frank Drazumerich.

Weston, Ont. — Pošiljam Vam naročnino, da ostanem še naprej naročnik Vašega lista, ki se mi je tako priljubil, da komaj čakam, da ga dobim v roke.

Četudi sem povesti kot: Carski sel, Stražnji ognji in druge čital že pred leti, ko so izšle jih vseeno z velikim zanimanjem ponovno čitam. Posebno me zanimajo novice iz starega kraja. Vesel sem, kadar se oglasi Tone s hruba in ko modruje s prijateljem Juretom, ko se spominjata, kako sta v mladih letih fantovale po vseh, ki so mi dobro znane.

Listu želim mnogo novih naročnikov. Z odličnim spoštovanjem!

Stefan Štukelj.

"Ko mi je krava crnila, mi ni nihče ponujal druge. Ko mi je pa umrla žena, ki se ima zdaj gotovo boljše na onem svetu, kakor se je imela pri meni, so se pa takoj oglašili, posebno ženske, da vedo za drugo in da ima ta in ta polno skrinjo križavcev. Ali ni to velika razlika, vas vprašam?"

Vsi so mu potrdili, da ima Matevž, če se prav vzame, prav, ker ženo se lahko dobi, deset na en prst magari, krave pa ne drugače, kot za denar.

Stari Grmek je prignal iz Ljubljane par konj. Na sejmu jih je kupil od nekega Dolenjca, ki mu je hvalil lepe živali, da je bil ves slinast. Videl je, da kupec visi na konjih, ki sta bila zares kot dva krajcarja, sirasta in okrogla kot dva štrklja. Takih še ni bilo ne Menišiji, je rekel sam pri sebi Grmek in plačal potem, ko je on nekaj dodal, lastnik konj pa nekoliko popustil.

"Bog daj srečo s konji!" je rekel Dolenjec, ko je izročil povodce v roke novemu gospodarju, toda važno pristavil: "Ampak, da ne bo potem kakih besed, tako ali pa tako, ti še enkrat rečem: konja si dobro oglej, ker onadva tebe ne bosta."

"Kaj boš meni pravil o konjih," mu je odvrnil Grmek, "star konjar sem in z enim očesom ti povem vse tadel pri konju. Denar vzemi, pa tiho bodi." In so se razšli vsak v svojo smer. Grmkov Janezek, ki je toliko časa naganjal očeta, da so mu kupili konje, je bil v devetih nebesih, ko sta na zapravljčku drdrala preko Morosta proti Menišiji. V Borovnici sta krmila, sebe in konje in vse je hvalilo lepe živali. Kar tam bi ju lahko prodala, pa še z dobičkom, pa jih nista hotela, za ves svet ne.

In na Menišiji, tam sele, tam! Vse je zijalo v Grmkova novaka, ki sta se nosila, kar se da pokonci. Janezek jima je osvetil komate in šajbce, da se je vse blesketalo, kadar ju je zapodil po vasi. Matijev Gregor iz Bezuljaka, ki mu ga ni bilo enakega s konji, je kar obstal, ko je srečal novo Grmkovo vprego. "Hudič," je rekel, "le kje ju je Grmek snel, takak?"

Pa se je izkazalo drugače, čisto drugače. Sirca sta res vozila drug ob drugem, da lepše ne bi mogla. Bog ne daj, da bi jima pokazal gajžlo. Janezek je samo z jezikom tlesknil, pa sta zletela kot dva srnjaka po cesti. In v gobcu sta bila mehka, da je bilo treba samo za spoznanje potegniti za vajeti, pa sta ubogala. Nekoč je bilo treba zapeljati v Lokavsko voz, da bosta naložili seno. Pa je Janezek zapregel samo levega. Voz je stekel izpod kozolca na cesto potem pa se naprej po cesti, ampak je sirec zapeljal čez cesto in naravnost v grapo pod cesto. Janezek namreč ni imel napetih vajetih in konj ni videl, kam gre, pa je krenil naravnost pod cesto. Spoznali so, da je levi čisto slep. Prej niso tega vedeli, ker je imel ribje oči in je poleg tovariša lepo vozil, sam pa ni znal nikamor.

"Primaruha," je ugotovil Grmek, "toliko, da me ni Dolenjec cseleparil. Zdaj šele vem, zakaj je zahteval od mene: konja poglej, on tebe ne bo. Kako me bo, lišaj konjski, če je pa slep kot noč. Janezek, nocoj jima daj zobanja, kolikor ga bosta hotela, jutri zjutraj ju odzenuva v Sežano v semenj. Kakor sem ju kupil, tako ju bova propadla, če kaj vem."

In sta jih, prav s takim svarilom: konja poglej, on tebe ne bo! Na Menišiji niso zvedeli, da je Grmek kupil v Ljubljani slepega konja. Zaradi jezikov so pri Grmkovih vneto molčali o tem. Jaz sem vedel pa sem tudi molčal ker drugače bi jih dobil od Grmka, ki je bil — moj oče.

I. Ch. Reynaud:

Čudež! Čudež!

SODOBNI ROMAN

— Da, dober človek je! — je pritrčila mati. Oče je molče pokimal.

Povest o zaljubljeni deklici
Delaroš si je naslednje dni prizadeval, da bi Ludvika Dikre spreobrnil. S takim ognjem je govoril, da se je mladenič začel sramovati lenobe, ki se ji je vdajal. Umetnik je bil dober dušeslovec in je znal izbrati njebe, ki so se segle Ludviku do srca. Na fanta pa niso vplivale samo slikarjeve besede, marveč ga je še bolj premagovala njegova ljubeznivost. Umetnik je po očetovski ravnal s fantom. Obenem pa mu je jasno predočeval zmote, ki je v njih živel. Pokazal mu je komunizem v pravi luči in mu z zgledi dokazal, da se pod geslom enakosti in bratstva skriva samovoljno nasilje... Z veliko obzornostjo ga je poučil, kako neplemenito je, če zdrav mladenič živi v breme svojih sester.

Ludvik je mirno poslušal slikarjeva izvajanja. Zavedel se je svoje krivde in v srcu se mu je vzbujala želja, da bi vse popravil. Nekega dne je začel jokati ko otrok in je obljubil, da bo pretrgal vse prejšnje vezi in se bo z vsemi silami posvetil skrbi za mater in sestre.

— Jaz jo bom rešil — je vzkliknil nekega dne s solzami v očeh. — Da, rešil jo bom... Moram jo rešiti...

Slikar je bil ves srečen, ko je videl, da je njegovo prizadevanje rodilo tak sad.

— Da, rešili jo bode — je odvrnil prepričevalno. — Zato pa jo odpeljite v Lurd... Denar imate, kajti tistih tisoč frankov, ki jih je dala gospodična Monbrej, bo za kritje stroškov zadostovalo... Ne čudite se, zakaj priporočam Lurd. Glejte, mater je obiskalo mnogo znamenitih zdravnikov, pomagal pa ji ni noben. Nasprotno. Vsi so izjavili, da je ne morejo ozdraviti. Preostane torej edino Lurd, kjer je že na stotine bolnikov ozdravelo...

Ludvik je začudeno strmel v slikarja.

— Gospod Delaroš, ali vi verujete v lurske čudeže?

Slikar je prikimal.

— Verujem... Neomajno verujem!

Mladenič je iz vzhičenja, ki je umetnik z njim izgovoril te besede, spoznal, da je njegova vera v lurske čudeže res neomajna. Molčal je in ves zavzet strmel v umetnika. Njegov dvom je bil omajjan. Omajala ga je stričeva trdna vera. V njegovem srcu so se vzbujale razne misli. Končno ga je prevzela misel, da je vse to, kar je on smatral za prazno vero, najbrž le resnično.

Ludvik je sklonil glavo in slikar je spoznal, da se vrši v njegovi duši odločilna borba. Ni ga motil. Fant je čez nekaj časa dvignil glavo in je pogledal Delaroša. Njegov pogled je bil zelo resen.

— Gospod Delaroš, če vi res verujete v lurske čudeže, bom mater peljali v Lurd.

Počasi je izgovarjal te besede, tako da se je slikarju dozdevalo, da je vsako posebej pretehtal.

— Dobro, Ludvik! — je dejal umetnik. — Storitě to! Prepričan sem, da bo bivanje v Lurdu tudi za vas koristno. Ozdraveli bode tudi vi... Prizori, ki jih bode tam videli, vam bodo dali tako močno vero, kakor je moja... To se namreč razume, da bode te vi spremljali mater v Lurd. Ovi re nobile. Če bo denarja premalo, bom jaz dodal toliko, da bo za oba do-

volj... Ko pa se vrnete, se bom potrudil, da najdem za vas dobro službo.

Ludvik ni našel besede za zahvalo. Le zlogi so se mu trgali iz ust. Iz oči so mu vrele vroče solze...

Pri Dikrejevih je bil dirindaj. Bolnično stanje ni dopuščalo čakanja, radi tega so otroci odločili, da se bo Ludvik pridružil prvemu romanju in bo peljal mater s seboj. Mala Deniza je skakljala od veselja okrog Alise, ki je pripravljala vse potrebno za pot.

Odločilni dan je napočil. Bilo je 19. avgusta leta 1926. Pri Dikrejevih je bilo vse pripravljeno za odhod matere in Ludvika. Pred odhodom sta prišla tja tudi Mariza in stric, ki je toliko okrevljal, da je mogel hoditi.

Kako je bilo pri srcu materi in otrokom? Vsi so bili nemirni. In kako bi moglo biti drugače. Stali so pred važnim dogodkom. Šlo je za življenje ali smrt matere, za vero sina. Alisa in Deniza sta se tresli od razburjenja. Njune ustnice so pošepetavale tiho prošnjo k sveti Devici lurski. Mariza in stric sta delila občutke otrok. Vneto sta prosila Marijo, naj ohrani ubogi družini mater in izprosi sinu vero.

Mater so naložili na voz. Kaka je bila! Kost in koža brez krvi, zmučeno truplo brez mišic in živec, zverženi udje. Le iz počasnega premikanja trepalnic si spoznal, da je še živa.

Zdravnik je resno izjavil, da bo bolnica med potjo omagala in je svetoval, naj jo nesejo nazaj v sobo. Otroci ga niso poslušali. Alisa in Deniza sta bili popolnoma prepričani o tem, da bo mati v Lurdu ozdravela. Čutili sta, da njune prošnje niso bile zastojne.

Mati je bila mirna. Molče je prenašala silne bolečine, ki jih je čutila med prenosom iz sobe na voz. Udala se je v božjo voljo. Vedela je, zakaj jo pošljejo v Lurd. O ozdravljenju ni bila tako prepričana ko hčerki, a ob spominu na lurske čudeže, ki je o njih slišala, se je budilo v njenem srcu vedno večje zaupanje do mogočne lurske Gospe. In še nekaj se je dramilo v njenem srcu. Veliko veselje nad sinovo navzočnostjo. Koliko bolečin ji je povzročil med boleznijo! Sedaj je bil ko izgubljeni sin ob povratku v očetovo hišo. Iz njegovih oči, ki so nepremično zrle v njo, je zrla tiha prošnja: mati, odpusti!

Voz se je zganil in se počasi začel pomikati proti postaji. Spremljali so ga Mariza, stric in Alisa. Ludvik in mala Deniza sta sedela v vozu in sta podpirala mater.

Na kolodvoru so mater previdno prenesli z voza na vlak. Potniki so molče opazovali ta prizor...

Oster žvižg in vlak se je zganil. V naslednjih trenutkih je izginil. Spremljali so ga vroči vzdih Alise, slikarja, Marize in Denize...

Monbrejevi so istega dne odpotovali v Arcachon. Spremljal jih je stric Delaroš.

(Dalje prihodnjič.)

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
SLOVENSKE BOŽICNE
KARTE
Vogal St. Clair Ave. in E. 68 St.

KOLENDAR društvenih prireditev

- DECEMBER**
- 31. — Slovenski dom in dramsko društvo Liliija priredita na 15810 Holmes Ave. veselo SILVESTROVANJE. Za ples bo igral znani Tonklijev orkester. Pričetek ob osmih zvečer.
  - 31. — Ženski odsek Slov. nar. doma na 6818 Denison Ave. priredi SILVESTROVANJE. Igra Mausev orkester.
- JANUAR**
- 8. — Liliija poda Finžgarjevo dramo "Naša kri" v Slov. domu na Holmes Ave.
  - 21. — Društvo Glas clevelandskih delavcev št. 9 SDZ priredi letno plesno veselico v SND na St. Clair Ave.
  - 28. — Društvo Ložka dolina priredi v SND na St. Clair Ave. ples.
  - 28. — Zveza slov. protikomunističnih borcev priredi v Slov. domu na Holmes Ave PREDPUSTNO ZABAVO.
- FEBRUAR**
- 4. — Pevski zbor Korotan priredi VESEL VEČER S PLESOM v Slov. domu na Holmes Ave.
  - 11. — Štajerski klub priredi pri Erštetu za svoje člane in vpeljane goste predpustno veselico (maškerado).
  - 12. — Liliija priredi v Slov. domu na Holmes Ave. "Veselo pustovanje".
  - 26. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v farni dvorani KULTURNI VEČER SLOVENSKE SOLE.
- APRIL**
- 9. — Pevski zbor SLOVAN poda svoj pomladanski koncert v AJC na Recher Ave.
- MAJ**
- 14. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v farni dvorani pri Sv. Vidu MATERINSKO PROSLAVO.
  - 26. — Pevski zbor SLOVAN poda v AJC svoj jesenski koncert.

Nova republika — Madagaskar

Med trinajstimi novimi republikami v Afriki s prebivalstvom nad 70 milijonov ljudi je tudi republika Madagaskar. Madagaskar je otok s 240.000 kvadratnimi miljami v Indijskem oceanu. Oddaljen je od južnovzhodne obale Afrike 250 milj in ga loči od nje preliv Mozambique. Otok je razdeljen v tri pokrajine: osrednje visoko gorovje s povprečno višino 2.500 čevljev, ozek pas ravnine na vzhodni obali, široko ravnino na zahodni obali in na skrajnem jugu.

Bržkone je bil Madagaskar nekoč del Afrike, po mnenju geologov je bil del potopljene zemeljske celine proti Indiji, imenovane Lamuria.

Klima je na otoku tropska, v gorovju pa so trije izredno mrzli meseci na leto. Prebivalstvo na Madagaskarju je bilo stoletja razdeljeno v veliko število plemen, ki so bila pogosto ločena med seboj z velikimi neobljudenimi področji. Vsako plemo je imelo svojega poglavarja in se je bojevalo proti drugim.

Zelo zgodaj pa so bile že ustanovljene na obalah arabske naselbine. Na jugovzhodu so se pomešali Arabci s prvotnim

prebivalstvom, na zahodu so ustanovili Arabci velike naselbine, v katerih pa so ohranili svojo narodnostno samostojnost. Na teh področjih, ki zajemajo tudi pristaniška mesta Anorotsangana, Majunga, Moravoay in Moravandana, je ostala še do današnjega dne močna hindujska manjšina.

Vpliv arabske kulture na madagaskarsko prebivalstvo se še danes lahko pozna predvsem po mnogih arabskih tujih besedah v malgaškem jeziku.

Prvi Evropejec, ki je videl ta otok, je bil Portugalec Diego Diaz, kapitan ladje indijske

ga brodovja. Dne 10. avgusta leta 1500 ga je zanesel vihar. Zagledal je ta otok in ga imenoval otok svetega Lovrenca. Med letom 1600 in 1619 so ustanovili portugalski misijonarji na obali Madagaskarja prve evropske naselbine. Tudi Britanci so ustanovili pod regenstvom Karla I. naselbino na južnozahodni obali, ki pa so jo kmalu nato zopet opustili.

V 17. stoletju so nastala huda nasprotstva med domačimi plemeni na Madagaskarju. Poglavar Adrianda Hifotsi je osvojil večji del obale in je s tem ustanovil prvo malgaško kraljestvo. Sledil mu je mešanec in sin britanskega pirata s kraljestvom Betsimisiraka. Ob koncu 18. stoletja je otok še enkrat očistil veliki kralj Andrianampoinimerija. Sledili so mu brutalni, nasilni vladarji.

Kraljica Ranavalona II. je leta 1868 javno priznala krščanstvo. V zunanji politiki je otok ostal slej ko prej samostojen; britanski, francoski in ameriški poslaniki so zastopali koristi svojih držav pri vladi kraljice.

Sele tretja francoska republika je revidirala svoje odnose za Madagaskarjem, bombardirala Tamakave in si s tem izsilila 17. decembra 1885 gospodstvo nad otokom. Devet let kasneje je nastala kolonialna vojna, v kateri so Francozi prevzeli vso oblast. Leta 1896 je bil Madagaskar kot odgovor na protikrščansko vstajo, ki je bila zažena, proglašen za francosko kolonijo. Odpor malgaškega ljudstva pa se je nadaljeval. Med prvo svetovno vojno so odkrili protifrancosko tajno družbo V.V.S., ki je baje obstajala v svojih izrastkih do današnjega dne.

Kljub vsemu je doživel otok pod kolonialno vlado precejšen gospodarski napredek. S povprečnim letnim dohodkom 75 dolarjev na prebivalca je Madagaskar daleč na čelu vseh drugih afriških republik.

Domačini so sprva gojili le

riž, toda Francozi so uvedli vanilijo, kakao, kavo in začimbe. Danes je razen tega na otoku pet milijonov glav goveda, 450.000 prašičev, 220 tisoč ovac in 57.000 koz. Tradicionalna industrija so sviloprej in predelava bombaža, k čemur je treba pristišeti sladkorne tovarne in luščilnice riža. Glavni uvozni predmeti so bombaž in tkanine, vino, stroji, kovine, cement, bencin in moka. (90 odstotkov iz francoske republike oziroma skupnosti).

Na Madagaskarju je 275.000 učencev, vednar pa je še vedno precej analfabetov. Prebivalci Madagaskarja računajo na svoje zaklade zlata in diamantov, ki jih je še mnogo neodkritih v zemlji. Glavni problem je za prvega ministrskega predsednika Philiberta Tsiranano povečati izvoz. Tsiranana je za tesno sodelovanje s Francijo.

Selitev za poletjem

Pozimi na jug, poleti na sever potujejo s čredami iranski nomadski rodovi

Kadar kdo izreče besedo "nomad," se nam nekako sama po sebi vsilj misel na bedne brezdomce, ki potujejo po orientalskih puščavah in dolinah med gorami, na ljudi, ki nimajo v naših predstavah niti borne kočice kot najbolj skromne strehe nad glavo. Morda je na vsem tem kaj resnice, dejstvo pa je, da takšna predstava ne drži za nekatera velika iranska nomadska plemena.

Skoraj četrtino iranskega prebivalstva — dežela šteje po približno ocenah okoli dvajset milijonov ljudi — sestavljajo pripadniki štirih velikih nomadskih rodov: Kurdov, Lurov, Bahtiarov in Gašgajcev. Ti ljudje vsaj delno še zdaj živijo značilno nomadsko življenje. Zlasti Gašgajci, ki jih je približno 400.000 in je njihova domovina južnoiranska pokrajina Fars s glavnim mestom Siras, so trdno organizirana skupnost, pri kateri imajo prvo besedo plemenski poglavarji, imenovani ikani. Stroj navade in običaje imajo ti nomadski rodovi, svobodoljubni so in ponosni na svojo neodvisnost, ki jih ne veže na določen kraj.

Gašgajci so živinorejci, ki imajo po približnih ocenah v skupni plemenski posesti okoli sedem milijonov glav živine, predvsem seveda drobnice. Večino potovanja je za te ljudi prav kot za vse nomade življenjska nuja, zakaj je tako, da na pomlad potujejo proti severu in na zimo v južne pokrajine, lahko najdejo dovolj paše za svoje črede. Vsako tako potovanje je skoraj do ure natančno preračunano in prilagojeno vsakdanjim potrebam črede in ljudi, ki jo varujejo.

Raziskovalec, ki ga zanese pot med te nomade, vidi seveda predvsem romantično plat ne navadnega načina življenja. Pred njegovimi očmi se vleče neskončno dolg sprevod živali in ljudi ob njih, vse skupaj pa je zavito v oblak prahu. Prav ta prah kot povsem vsakdanji pojav na dolgi poti — nomadi prepotujejo vsako leto po pet sto kilometrov v to in v ono smer — zbrise s takega načina življenja nadih romantike in priključijo tudi opazovalca v trdo resničnost, v boj za obstoj in vsakdanji — sir.

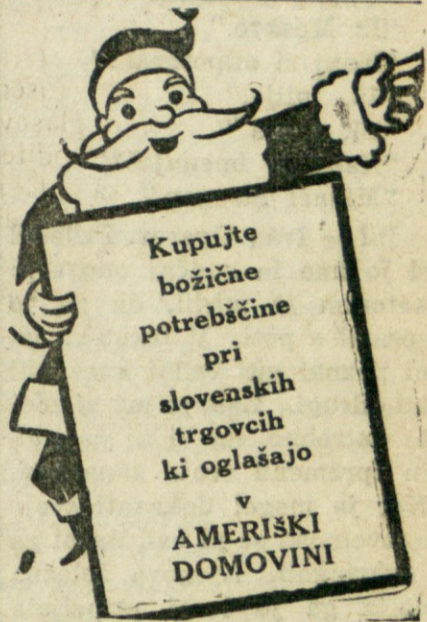
Stoletja se že selijo ti nomadski rodovi za čredo, izkušnje in spoznanja se prenašajo iz rodu v rod, zato je tudi vsak dan posebej natanko določeno, do kod mora priti čreda, kje prenočiti, kje naj pastirji izberejo napajališče itd. Večer za večerom postavljajo ti nomadi črne šotore, stikane iz kozje dlake. presenetljivo naglo poskrbijo za prenočišče in spravijo drobnico onstran stoletja starih ograj, prav tako spretno pomolzejo kože in ovce ter pripravijo večerjo, naslednje jutro pa jih že ob zori pelje pot naprej, čedalje bliže dokončnemu cilju, ki ga prav-

zaprav ne zastavlja človek, temveč letni čas in sočna paša v skledu z njim. Poleti se mudijo ti pastirji s čredami na severu, visoko med gorami in na pobočjih, prezimijo pa v ravnem svetu daleč na jugu.

Prizačevanje, pripraviti nomade do tega, da bi se za stalno naselili, je dal, vse do naših dni tako malo uspeha, da ni niti omembe vredne. Nomadi so kazali kar precej volje za modernjši način življenja, vendar v sorazmerno kratkem obdobju ni bilo mogoče zagotoviti niti dovolj krme za živino niti drugega dela za ljudi, tako da se je za stalno naselilo le nekaj nomadskih rodov.

Nedeljske šole

Nad 85 odstotkov vseh cerkva v Združenih državah ima nedeljske šole. Sodijo, da jih skupno obiskuje okoli 30 milijonov ljudi.

Ženske dobijo delo

Delo za dekle
Išče se slovensko dekle za splošno delo v uradu, mora imeti nekaj znanja knjigovodstva in tipkanja. Pišite glede izkušnje na: P.O. Box 3634, Beachland Post Office, Cleveland 19, Ohio. (239)

Moški dobijo delo

Strojni stavec dobi delo
Strojni stavec, ki je sposoben staviti v slovensčini in angleščini, dobi stalno zaposlitev. Prijave pod značko "Strojni stavec" na upravo lista AD. 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

MALI OGLASI

Dve stanovanji oddajo
Eno trisobno in eno petosobno s kopalnico. Obe na novo dekorirani... Vprašajte na 1052 E. 62 St. po 6. uri zvečer. (X)

Sobe se odda
4 sobe se oddajo. Najemnina \$35 mesečno. Vprašajte na 1334 E. 55 St., severno od St. Clair Ave. (X)

Sobe se odda
Odda se 3 sobe in kopalnica na 986 E. 63 St. Vpraša se pa na 988 E. 63 St. (X)

V najem
Pet sob se odda na 19075 Meredith Ave. KE 1-1549. (240)

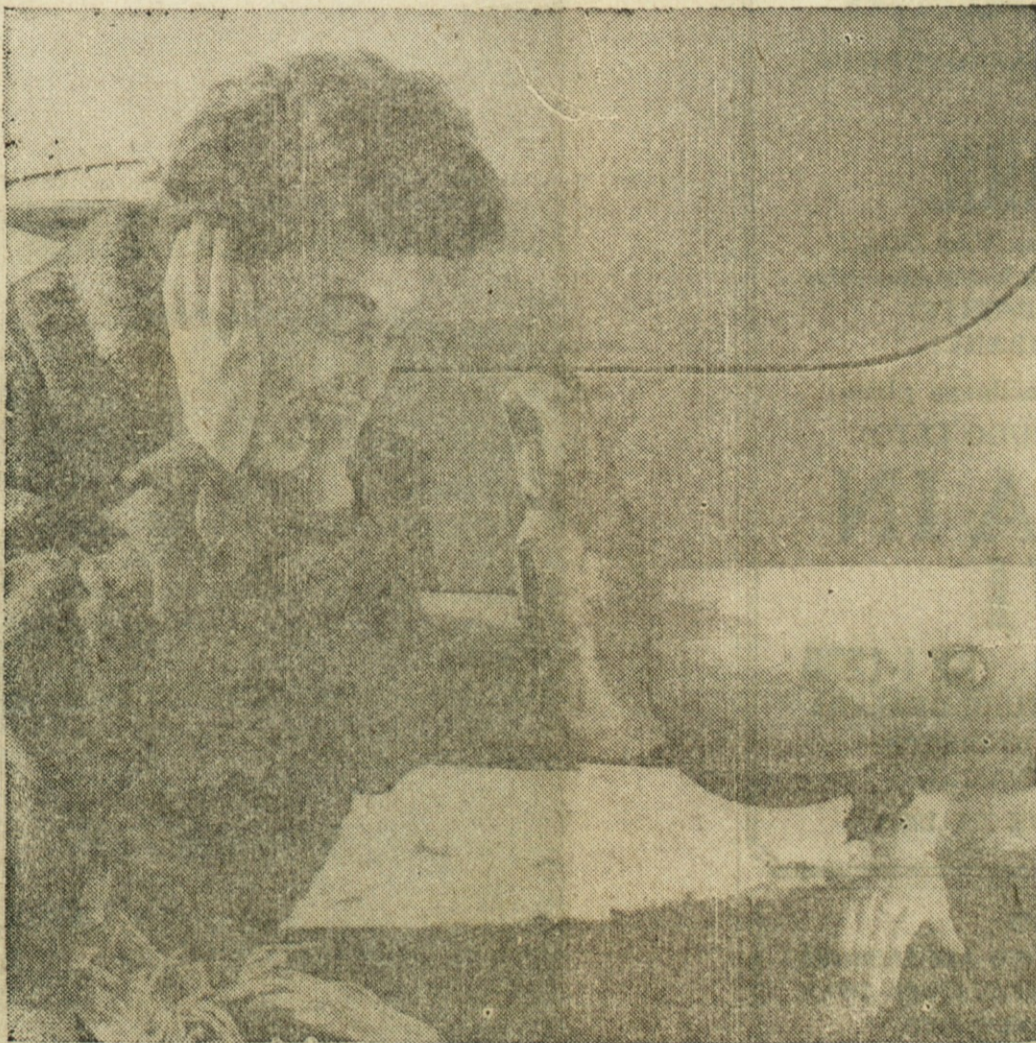
Oddajo se
Dve sobi in kuhinja. Tri sobe in kuhinja na 1003 E. 66 Pl. EX 1-2419. —(239)

Naprodaj
Lastnik prodaja hišo na 964 E. 78 St., južno od St. Clair Ave. Dvodružinska 6-6, velik lot, sadna drevesa. —(239)

NADUHA
Vas muči! Oglasite se pri nas! Imamo GARANTIRANO zdravlilo, ki vam bo 100% pomagalo!
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio

ČE HOČETE...
prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrnite se do nas

JOS. GLOBOKAR
926 E. 74th St.
HE 1-6907

ČIGAVA ROKA? — Mrs. Barbara Robertson v Monroe, Wis., je bila iznenadena, ko je zagledala moletni roko iz dna prostora za prtljago svojega avtomobila. Pomirila se je šele, ko je spoznala, da je to le v obliki roke izdelana vaza, ki jo je njen mož dal v avto, pa je skozi luknjo v dnu pogledala v svet.

JULES VERNE:

CARSKI SEL

(Mihael Strogov)

POVEST

Zaradi slabo zaceljene brazgotine je imel spačen obraz. Mož je imel očitno dolgo in težavno pot za seboj. Njeovi slabi škornji so pričali, da je moral deloma hoditi tudi peš.

"Njegova Visokost veliki knez?" je vzkliknil ves zasopljeno.

Veliki knez je stopil predenj in ga vprašal:

"Si li carski sel?"

"Da, Visokost."

"Odkod prihajaš?"

"Iz Moskve."

"Kdaj si odpotoval?"

"15. julija."

"15. julija."

"Kako se imenuješ?"

"Mihael Strogov."

Bil je Ivan Ogarev. Prilastil si je ime in značaj onega, o katerem je mislil, da ga je spravil s poti. V Irkutsku ga ni poznal niti veliki knez niti kdo drugi. Zato se mu ni zdelo potrebno, da bi se našemil in spremenil svojo zunanost. Ker je mogel dokazati svojo istovetnost, se ni bal, da bi ga azkrinkali. Njegova železna volja ga je torej pripeljala sem, da z izdajstvom in zavratnim umorom dovrši in zapetati sovražni vpad.

Veliki knez je namignil svojim častnikom, ki so takoj odšli iz dvorane.

Dozdevni Mihael Strogov in veliki knez sta ostala sama v sobani.

Veliki knez je Ivana Ogareva nekaj časa skrbno opazoval. Nato ga je vprašal:

"Ali si bil 15. julija v Moskvi?"

"Da, Visokost, in ponoči med 14. in 15. julijem sem videl Njegovo Veličanstvo v Novi palači."

"Ali imaš carjevo pismo?"

"Tukaj je."

Ivan Ogarev je podal veliki knezu carjevo pismo, ki ga je bil zvil v kolikor mogoče majhno obliko.

"Si li pismo prejel v taki obliki?" je vprašal veliki knez.

"Ne, Visokost. Ovitke sem moral spotoma raztrgati, da sem mogel pismo bolje skriti pred

emirjevimi vojaki."

"Ali so te Tatari ujeli?"

"Da, Visokost," je odgovoril Ivan Ogarev. "Nekaj dni sem bil njihov ujetnik. Prav zato sem dospel v Irkutsk šele 2. oktobra, dasi sem iz Moskve odpotoval že 15. julija, kakor svedoči carjevo pismo. Na potu sem bil torej 79 dni."

Veliki knez je vzel pismo v roke. Razvil ga je in spoznal lastnorčni carjev podpis in njegovo običajno potrdilo. Pismo je bilo brez dvoma pristno in zato tudi sel zanesljiv. Zaradi njegove divje zunanosti je bil veliki knez izprva sicer nekoliko nezaupljiv, a se je kmalu otresel vseh pomislekov.

Veliki knez je nekaj trenutkov molčal. Pismo je čital počasi, da bi ga bolje razumel.

Nato je vprašal iznova:

"Mihael Strogov, ali poznaš vsebino pisma?"

"Da, Visokost. V sili bi ga bil moral uničiti, da ne bi prišlo Tatarom v roke. V tem slučaju sem hotel Vaši Visokosti natančno sporočiti njegovo vsebino."

"Torej veš, da moramo prej umreti, kakor pa mesto izročiti sovražniku?"

"Vem."

"Ali veš tudi, da pismo govori o premikanju čet, ki so jih zbrali, da vpad odbijejo?"

"Da, Visokost, toda te čete niso imele uspeha."

"Kaj hočeš s tem povedati?"

"Da so se poleg drugih važnih mest obeh Sibirij čete kana Feofarja polastile tudi Išima, Omska in Tomska."

"Ali je prišlo do bitke? So se li naši kazaki spoprijeli s Tatari?"

"Čelo večkrat, Visokost."

"In so bili odbiti?"

"Da, ker jih je bilo premalo."

"Kje so se vršili boji, o katerih govoriš?"

"Pri Kolivanu, Tomsku..."

Doslej je Ivan Ogarev govoril samo resnico. Ker pa je hotel

branilce Irkutska omajati s tem, da pretirava uspehe emirjevih čet, je dostavil:

"In tretjič pred Krasnojarskom."

Veliki knez je stisnil ustnice, da se je komaj slišalo njegovo vprašanje:

"In ta zadnji spopad?"

"Ni bil spopad, Visokost, ampak prava bitka," je odgovoril Ivan Ogarev.

"Bitka?"

"20,000 Rusov, ki so prihiteli iz obmejnih pokrajin in iz tobojske oblasti, se je spoprijelo s 150,000 Tatarov. Vkljub vsej svoji hrabrosti so bili uničeni."

"Lažeš!" je zavpil veliki knez, ki ni mogel več premagovati svoje jeze.

"Resnico govorim, Visokost," je hladno odgovoril Ivan Ogarev. "Sam sem bil v bitki pri Krasnojarsku in sem bil ondi tudi ujet."

Veliki knez se je pomiril in pokimal Ivanu Ogarevu, češ, da ne dvomi o njegovi resnicoljubnosti.

"Kdaj se je vršila bitka pri Krasnojarsku?" je vprašal.

"2. septembra."

"Ali so sedaj vse tatarske čete zbrane okoli Irkutsk?"

"Vse."

"Kako visoko jih ceniš?"

"Do 400,000 mož."

Ivan Ogarev, ki je imel vedno svoj cilj pred očmi, je tatarsko vojsko zopet nalašč cenil tako visoko.

"Ali ne smem iz zahodnih pokrajin pričakovati nobene pomoči?" je vprašal veliki knez.

"Nobene, Visokost, vsaj pred koncem zime ne."

"Dobro me poslušaj, Mihael Strogov! Četudi mi ne pride nihče na pomoč ne od zahoda ne od vzhoda in četudi bi bilo tu 600,000 barbarov, Irkutskaja jim ne predam nikoli!"

Ivan Ogarev je nekoliko pomežiknil s svojimi zlobnimi očmi. Zdelo se je, da je izdajalec hotel reči: Seveda, ko ti, carjev

brat, nič ne računaš z izdajstvom.

Veliki knez, ki je bil nagle narave, se je komaj premagaval, ko je zvedel te usodne novice. Hodil je po dvorani gori in doli, Ivan Ogarev pa ga je opazoval kot plen, ki je zapadel njegovi osveti. Ustavljal se je pri oknih, gledal ognje v tatarskem taborišču in si skušal pojasniti hrušč, ki mu je prihajal na uho. Bile so ledene gručice, ki so plavale po Angari in treskale druga ob drugo.

Minilo je četrte ure, ne da bi kaj vprašal. Nato je vzel zopet pismo, prečital en odstavek in dejal:

"Mihael Strogov, ali veš, da pismo govori o nekem izdajalcu, ki se ga moram varovati?"

"Da, Visokost."

"Najbrže bo skušal preoblečen priti v Irkutsk, si pridobiti moje zaupanje in ob ugodni priliki mesto izdati Tatarom."

"Vse to vem, Visokost. Vem pa tudi, da je Ivan Ogarev prisegel, da se bo osebno maščeval nad carjevim bratom."

"Zakaj?"

(Dalje prihodnjič)

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.
Pokličite podnevi ali ponoči
HEnderson 1-2088 KEInmore 1-6300
Moderno podjetje — Zmerne cene

Olajšajte si božično nakupovanje in kupite darila za vso družino pri ANZLOVAR'S DEPT. STORE 6214 St. Clair Ave. Dajemo in zamenjavamo Eagle znamke

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrta in s preveliko žalostjo v srcu naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je nepričakovano in za vedno zapustila naša ljubljena in zvesta soproga, skrbna, dobra mati in stara mati

Josephine (Sophie) Turek

rojena ARKO

ki je previdena s svetimi zakramenti za umirajoče v Gospodu za vedno zatisnila svoje oči 29. oktobra 1960. Naša nadvse ljubljena in nepozabna pokojna je bila rojena 25. januarja 1909 v Clevelandu, Ohio.

1909 -- 1960

Pogreb se je vršil na praznik Vernih duš, 2. novembra 1960, iz Frank Zakrajšek in Sin pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Kalvarijo, kjer je bilo njeno truplo položeno k večnemu počitku v družinsko grobnico.

Najprisrčneje se zahvaljujemo č.g. Msgr. Louis B. Bazniku, župniku fare sv. Vida, za molitve v pogrebni kapeli, za opravljeno sv. mašo zadušnico in za spremstvo na pokopališče.

Naša iskrena in prisrčna zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste položili toliko krasnega cvetja h krsti naše ljubljene in nepozabne rajnke.

Prav iskrena hvala vsem številnim darovalcem za svete maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše drage nam pokojne.

Najlepša hvala tudi vsem, ki ste na dan pogreba dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago in tako omogočili mnogim, da so ljubljeno pokojno spremili na njeni zadnji zemeljski poti do groba.

Naša iskrena hvala vsem, ki ste prišli pokojno kropiti, ko je ležala na mrtvaškem odru, ki ste molili za pokoj njene duše, kakor tudi vsem, ki ste se udeležili svete maše in pogreba.

Ti pa, preljubljena in nepozabna soproga, nadvse dobra in skrbna mati in stara mati, ki si nas tako nenadno in za vedno zapustila, počivaj mirno in sanjaj večni sanj v rodni ameriški zemlji; Tvoji blagi duši naj da Vsemogočni večni mir in zaslužno plačilo za vse skrbi in trpljenje, ki si ga imela za nas, ki danes tako neizmerno žalujemo za Teboj. Iz vsega srca Ti želimo večno veselje v nebeških višavah, kamor Ti bomo tudi mi vsi enkrat sledili. Tolaži nas upanje, ko križ nam sveti govori, da zopet vidimo se nad zvezdami!

Zalujoči ostali:

FRANK A., soprog;

FRANK E. in JOHN C., sinova; MARIE D., poročena KROMAR, hči;

JOHN S. KROMAR, zet; JOAN TUREK, snaha

MARY JO in ROSE ANN KROMAR ter CHARLENE in JEAN MARIE TUREK, vnukinje;

LOUIS, JOSEPH, FRANK in VICTOR ARKO, bratje;

JENNIE, por. PRIMC, ANTOINETTE, por. GERBEC in FRANCES ARKO, sestre;

ANTON PRIMC, svak; FRANCKA, ALBINA, ANN in OPAL, svakinje; nečaki, nečakinje in ostalo sorodstvo.

Cleveland, Ohio, 12. decembra 1960.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

ELMHURST — Deal direct with owner, save brokerage fee. 3 yr. old 2 bdrm. redwood ranch. Nat. pine cabs., pegged oak flrs., nat. firepl., full bsmt., cer. bath. Entire interior just decor. \$20,900. TE. 4-3859 for appt. (238)

HOFFMAN ESTATE — By owner. 3 bdrm. brk. veneer ranch. Att. gar. Redwood fenced, lndscpd. yard. Low dn. pymt. 4 1/2% G.I. loan avail. \$16,900 for immed. sale. TW. 4-3390. (239)

WORTH — Immed. poss. By owner, returnig to England. Spotless house, 2 bdrm. 20'x22' gar., breezeway. 100'x200' lot. Gas ht. S & S. W-W crptg. GI. 8-4549. (238)

REAL ESTATE FOR RENT

FOR RENT — 7 RM. 4 BEDRM. BUNGALOW. West of Pulaski; So. of 31st. Rent \$140, with option to purchase. Washer, dryer, W.W. carpeting, drapes, cer. tile bath. Cab. kit. full bsmt. garage. Many extras. CA 7-7415 or HU 9-7139. (239)

BY OWNER — 3 bedroom brick - 40 ft. lot - Side drive - Garage - Many extras. 8638 So. Kildare - LU 2-9073.

Naša predbožična razprodaja

VAM NUDI BOGATO IZBIRO RAZNOVRSTNIH IN KORISTNIH

BOŽIČNIH DARIL

za vsakega člana vaše družine in za VAŠ DOM!
To je edinstvena priložnost, da kupite kvalitetno robo in da zraven VELIKO PRIHRANITE!
Kajti cene so ZNATNO ZNIZANE!

Poslužite se našega ugodnega odplačilnega plana:
KUPITE SEDAJ, PLAČAJTE DRUGO LETO!

A. GRDINA IN SINOVI

15301 Waterloo Road KE 1-1235
FUNERAL DIRECTORS — FURNITURE DEALERS

ODPRTO: VSAK VEČER DO 9. DO BOŽICA.
DAJEMO ZELENE EAGLE ZNAMKE
PRIDITE PO NAŠE KOLEDARJE ZA 1961!

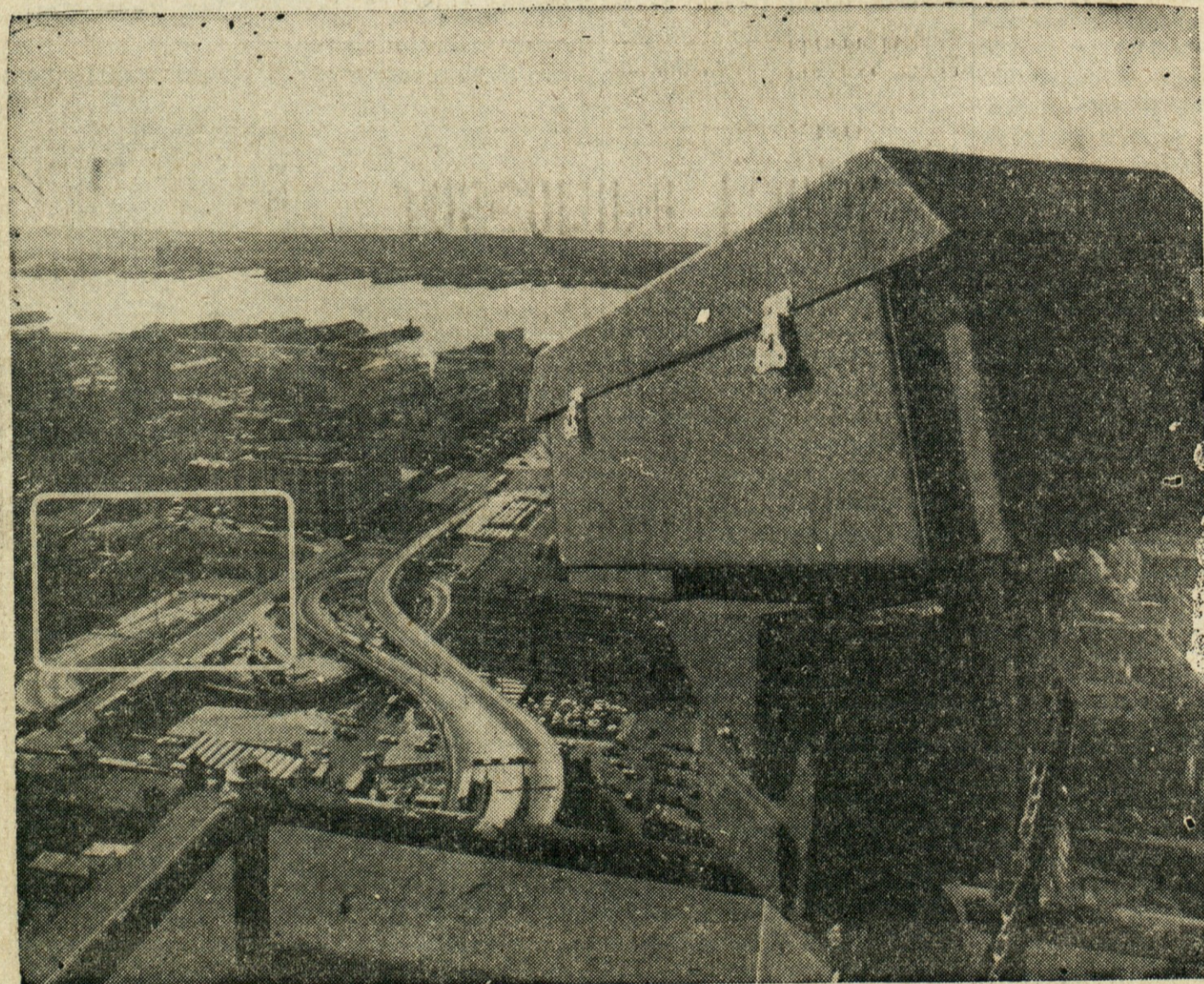
Se priporočamo

ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE.
VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA.
NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO

FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:

R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio
Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

TV NADZIRA PROMET — Televizijska kamera nadzira visoko nad cestami promet ob vhodu v Lincoln predor v New Yorku. Pravo središče za nadziranje prometa je dve milj proč v Weehawenu, N. J. Aparat "gleda" odseke, ki je na sliki v belem pravokotniku.